

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी सन २०१८-१९ व २०१९-२० या आर्थिक वर्षातील मंजूर व वचनबद्ध अनुदानातून कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) अंतर्गत जीवनसत्त्व “अ”(Vitamin -A Syrup) औषधी खरेदी निविदा प्रक्रियेद्वारे करण्यास सुधारित प्रशासकीय मान्यता मिळण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग**

शासन पुरकपत्र क्रमांक: प्रशासा-०११९/प्र.क्र.३४ /आरोग्य-७

१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत,

नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००९.

दिनांक : १५ जानेवारी , २०२१

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. प्रशासा-०११९/प्र.क्र.३४/आरोग्य-७, दिनांक २८ जानेवारी , २०१९.
- २) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. प्रशासा-०५१९/प्र.क्र.२८९/आरोग्य-७, दिनांक १५ जून , २०१९.
- ३) अतिरिक्त संचालक, राज्य कुटुंब कल्याण, पुणे यांचे पत्र क्र. राकुकका/बालआरोग्य कक्ष १५क/ जीवनसत्त्व “अ” खरेदी /२०१९-२०/ पुनःश्र प्रशासकीय मान्यता/ ५६३२०-२२/२०२०, दिनांक ११.१२.२०२०

प्रस्तावना:-

संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ व अनुक्रमांक २ येथील दिनांक २८ जानेवारी, २०१९ व १५ जून, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) अंतर्गत FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरीता रु.२५०.५९ लक्ष व सन २०१९- २० या आर्थिक वर्षाकरीता FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत रु.२५३.५७ लक्ष इतक्या रकमेच्या जीवनसत्त्व “अ”(Vitamin -A Syrup) औषधी खरेदी करीता प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय शिक्षण, पुणे यांनी त्यांच्या दिनांक ११.१२.२०२० च्या पत्रात नमुद केले आहे की, हाफकिन जीव औषध महामंडळ मर्यादित मुंबई यांनी दिनांक १२.०८.२०२० च्या पत्रान्वये असे निर्दर्शनास आणले आहे

की, NPPA(National Pharmaceutical Pricing Authority) नुसार प्रशासकीय मान्यतेचे दर रु.४७.०० प्रति १०० मिली बॉटल आहे. तथापि, Vit A Pediatric Oral Solution १०० ml हे औषध NPPA मधून वगळण्यात आले आहे. परंतु, निविदेमध्ये रूपये ८३.९६ प्रति १०० मिली बॉटल इतका दर प्राप्त झाला आहे. तसेच दिनांक ०२.०९.२०२० रोजी पार पडलेल्या निविदा मान्यता समितीच्या बैठकीमध्ये औषधाचा सदर दर हा जास्त असल्याने नव्याने निविदा करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला.

- ❖ तसेच गुजरात व राजस्थान या दोन्ही राज्यांमध्ये अनुक्रमे रूपये ८६/- व रूपये ९७/- या दराने खरेदी प्रक्रीया झाल्याचे निर्दर्शनास आले. त्यामुळे पुन्हा रूपये ४७/- हा दर प्रस्तावित केल्यास निविदा पुन्हा रद्द होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्यामुळे प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा २०१९-२० साठी असलेल्या केंद्र शासनाच्या फेब्रुवारी २०१९ च्या पत्रामधील मुद्दा क्रमांक-११ मधील सूचना विचारात घेऊन सदर औषधाकरिता रूपये ८३.९६ प्रति १०० मि.ली. हा दर प्रस्तावित करण्यात आला आहे.

वरील सर्व बाबींचा विचार करता राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी सन २०१८-१९ व २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) लेखाशिर्ष ६.२.२.७ अंतर्गत असलेल्या वचनबध्द (Committed Unspent Balance) निधी मधून एकुण रु.५०४.१६ लक्ष अनुदानातुन प्रति बॉटल रु.८३.९६ या दराने खरेदी झाल्यास एकुण ५३९५१० बॉटल्स खरेदी करता येतील. त्यानुषंगाने जीवनसत्त्व “अ” (Vitamin -A Syrup) औषधी खरेदी करीता पुनश्च प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ व अनुक्रमांक २ येथील दिनांक २८ जानेवारी, २०१९ व १५ जून, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) अंतर्गत FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरीता रु.२५०.५९ लक्ष व सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत रु.२५३.५७ लक्ष इतक्या रकमेच्या जीवनसत्त्व “अ”(Vitamin -A Syrup) औषधी खरेदी करीता प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती.

०२. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय शिक्षण, पुणे यांनी त्यांच्या दिनांक ११.१२.२०२० च्या पत्रात नमुद केले आहे की, हाफकिन जीव औषध महामंडळ मर्यादित मुंबई यांनी दिनांक १२.०८.२०२० च्या पत्रान्वये असे निर्दर्शनास आणले आहे की, NPPA(National Pharmaceutical Pricing Authority) नुसार प्रशासकीय मान्यतेचे दर

रु.४७.०० प्रति १०० मिली बॉटल आहे. तथापि, Vit A Pediatric Oral Solution १०० ml हे औषध NPPA मधून वगळण्यात आले आहे. परंतु, निविदेमध्ये रुपये ८३.९६ प्रति १०० मिली बॉटल इतका दर प्राप्त झाला आहे. तसेच दिनांक ०२.०९.२०२० रोजी पार पडलेल्या निविदा मान्यता समितीच्या बैठकीमध्ये औषधाचा सदर दर हा जास्त असल्याने नव्याने निविदा करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला.

०३. तसेच गुजरात व राजस्थान या दोन्ही राज्यांमध्ये अनुक्रमे रुपये ८६/- व रुपये १७/- या दराने खरेदी प्रक्रीया झाल्याचे निर्दर्शनास आले. त्यामुळे पुन्हा रुपये ४७/- हा दर प्रस्तावित केल्यास निविदा पुन्हा रद्द होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा २०१९-२० साठी असलेल्या केंद्र शासनाच्या फेब्रुवारी २०१९ च्या पत्रामधील मुद्दा क्रमांक-११ मधील सूचना विचारात घेऊन सदर औषधाकरिता रुपये ८३.९६ प्रति १०० मि.ली. हा दर प्रस्तावित करण्यात आला आहे.

०४. वरील सर्व बाबींचा विचार करता राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी सन २०१८-१९ व २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) लेखाशिर्ष ६.२.२.७ अंतर्गत असलेल्या वचनबद्ध (Committed Unspent Balance) निधी मधून एकुण रु.५०४.१६ लक्ष अनुदानातुन प्रति बॉटल रु.८३.९६ या दराने खरेदी झाल्यास एकुण ५३९५१० बॉटल्स खरेदी करता येतील. त्यानुषंगाने जीवनसत्त्व “अ” (Vitamin -A Syrup) औषधी बॉटल्सची खरेदी करण्यासाठीची खालीलप्रमाणे सुधारित नमुद तक्त्याप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे:-

Sr. No.	FMR Code	Particulars	Approved (PIP Year)	Revised Quantity	Revised Rate per Unit (Approx. in Rs.) As per new Proposal	As Per PIP Approved Procurement Proposal (Rs. In Lakhs)	Total (Rs. In Lakhs)	Revised Administrative Proposal date. 11.12.2020 (Rs.Lakhs)
1	6.2.2.7	जीवनसत्त्व “अ” (Vitamin-A Syrup) 100 ml Bottle	2018-19	539510	83.96	250.59	504.16	452.97
			2019-20			253.57		

०५. वरील प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका

१९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत. त्यानुसार खालील अटीच्या अधीन राहून प्रस्तावास मान्यता देण्यात यावी, असे प्रस्तावित आहे.

- १) सदर औषधी खरेदीची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- २) सदरहू औषधी खरेदी विनिर्देश गरजेनुसार व अद्यावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्जांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विनिर्देशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल. प्रस्तावातील समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी

विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहीत मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.

- ७) तसेच राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत आरसीएच कार्यक्रमासाठी सन २०१८-१९ व २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता कार्यक्रम अंमलबजावणी आराखडा (पीआयपी) अंतर्गत FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरीता रु.२५०.५९ लक्ष व सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता FMR Code ६.२.२.७ अंतर्गत रु.२५३.५७ लक्ष असा लेखाशिर्ष ६.२.२.७ अंतर्गत एकुण(Committed Unspent Balance) रु.५०४.१६ लक्ष उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा. सदरची खरेदी प्रशासकीय मंजुरीच्या विहित कालावधीत पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी.
- ८) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.
- १०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.
- ११) खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत. सदर प्रकरणी सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.खरेदी - २०१६/प्र.क.२४०/आरोग्य-८ दिनांक २६ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
०६. उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते ११ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय व कार्यक्रम प्रमुख यांची राहील.
०७. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येत असून त्याचा संकेताक २०२१०९०६१२३३४७०६१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- ३) अतिरिक्त संचालक (आरोग्य सेवा), राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे.
- ४) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ५) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ६) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ७) सर्व जिल्हा शाल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ८) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ९) निवडनस्ती (आरोग्य-७)